

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za prebrojbu, oglašje itd. šalju se najprije u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno naznačiti ime, prezime i najbližu poštu-predbrojku.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničaru u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rasta male stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Izlazi u ovoj godini: 2. novembra i 28. decembra.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata s poštarinom stoji: 5 for. u obće, 2 for. za seljake } na godinu ili for. 2.50, odn. for. 1.— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 5 nč. kofu u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavačelj Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare A. Gabršček (J. Krmpotić i drug.) u Puli. — Glavni suradnik: prof. Matko Mandić u Trstu.

Oglas.

Na e. ke. hrvatskoj gimnaziji u Pazinu, na kojoj će biti učenije njemačkoga jezika obvezatno za sve učenike, a talijanski će se jezik učiti kao relativno obvezatan predmet, početi će 16. septembra t. g. školska godina 1899-1900.

Upisivanje učenika započeti će 15. t. mj. na 8 sati prije podne. Učenike valja da doprate roditelji ili njihovi predstavnici, te da donesu njihov krstni list, svjedočbu pučke škole i liječničku svjedočbu o zdravlju.

Prijamni ispiti držati će se 16., 17. i 18. t. mj. od 8 sati u jutro do 12 o podne, a poslije podne od 3 do 4 sata.

Dne 18. biti će svečana služba božja, a 19. započeti će redoviti nauk.

Ravnateljstvo e. kr. gimnazije u Pazinu dne 4. septembra 1899.

Fr. Matejčić, privremeni voditelj.

Zastupnik Ferjančić pred svojim izbornicima.

Od početka mjeseca febrara t. g. kad no bijaše određeno posljednje zasjedanje carevinskoga vieća, sakupljali su nekoi državni zastupnici na sastancih svoje izbornike, da im polože račun o svojem djelovanju, da im podaju savjete i poduke, il da izreku svoje mišljenje o položaju u državi il pokrajini.

Prije duhovskih blagdana sastajali se najčešće njemački zastupnici opozicijskih stranaka, koji su kasnije izdali na "svoje" izbornike glasoviti duhovski program.

Od slavenskih zastupnika sastajali se sa svojim izbornicima više puta zastupnici češkoga naroda ili članovi mladočeskoga kluba na carevinskom vieću.

Od članova «Slavenske narodne kršćanske sveze», u kojoj se nalaze skoro svi hrvatski i slovenski zastupnici na carevinskom vieću, oglašio se je do sada svojim izbornikom — koliko nam je poznato — jedini zastupnik Dr. Ferjančić, l. podpredsjednik carevinskoga vieća.

On je naime dne 21. pr. mj. skupio u Kranju svoje izbornike, da im položi račun o djelovanju na carevinskom vieću i da im razlumači

odnošaj većine carevinskoga vieća napram vladi i obratno. Prije njega govorio je zastupnik na kranjskom saboru Ivan Šubic, koji je izvio svoje izbornike o djelovanju zemaljskoga sabora u Ljubljani.

Nas zanima osobito izvještaj državnoga zastupnika Dr. Ferjančića, koji je govorio o političkom položaju u našoj poli monarhiji i koj se je dotaknuo i našeg nesnosnog stanja u Primorju.

Prije svega obrazložio je zast. Ferjančić, kako je njemačka obstrukcija u carevinskom vieću zapriečila svaki parlamentarni rad, odsudiv većinu toga vieća, da nemoćna gleda i sluša divljačke izgrede poljesnilih njemačkih vikarica, koji bi htjeli, da se većina pokori manjini. Zhtjevi njemačkih obstrukcionista nesamo što su nepravedni, već su dapače upravo obični. Od 8 milijuna Niemaca, koji šalju svoje zastupnike na državni sabor, opozicijski zastupaju jedva 4—5 milijuna Niemaca, jer su svi ostali Niemci zastupani po takozvanih konservativnih ili katoličkih zastupnicima. Ali uz prkos tomu, htjeli bi ti opozicionanci, da svernu ostalou pučanstvu Austrije od 19 do 20 milijuna duša nametnu svoju volju.

Za članove «Slavenske narodne kršćanske sveze» — napose za Slovence jest taj položaj po mnijenju g. govornika vrlo težak, dapače kritičan. U carevinskom vieću nemogu do reći, a u nekoih zemaljskih saborih oduzela im je riječ.

Središnja vlada bez carevinskoga vieća radi po svojoj volji, a Slovenci su bez nadzora svojih zastupnika predani na milost i nemilost svojim protivnikom i neprijaznom njim činovništvu. Uzprkos tomu nepovoljnom položaju Slovenaca želimo mi — reče govornik — da bude carevinsko vieće čim prije sazvano, jer teški odnošaji u zemljah, u kojih stanuju Slovenci, traže djela. Slovincem ho nije bilo gore ni pod protivničkom vladom i većinom.

Obzirom na djelovanje sabora u Primorju, reče dr. Ferjančić, da su tršćanski i istarski sabor morali slovenski zastupnici zapustiti, jer su uvijek u pogibelji lebdjili i jer im se je branila poraba njihovog jezika. U Gorici pašuje talijanska manjina nad slovenskom većinom.

Na ohalah jadranskoga mora msu u pogibelji samo interesi naši, nego dapače i interesi države.

U Koruskoj je Slovenac — rob na svojem tu — a u Štajerskoj nisu mogli slovenski zastupnici izposlovati niti jednu jedinu slovensku građansku školu u dolnjoj Štajerskoj.

Nakon što je oertao nesnosno stanje u hrvatsko-slovenskim zemljah pod sada vladajućim sustavom, pita govornik: da li kakovu imadu situ središnja vlada i većina carevinskoga

vieća, da to stanje promjene ili barem ublaže? Glede većine reče govornik, da bi njezin odlučan zahtjev mogao vladu spraviti sa ravnodušja i bez brige za naše stanje, a obzirom na vladu reče, da je stalan, da ima ona stotinu sredstava, kojimi bi mogla promjeniti spomenuto stanje.

G. zastupnik Ferjančić orisao je doduše preblago nezdrave i nesnosne odnošaje Hrvata i Slovenaca na našem jugu, ali je i sam priznao, da se ovako dalje nemože i nesmije ići. On je nadalje priznao, da bi većina državnoga sabora mogla vladu prisiliti, da se makne, da već jednom nješto učini i za one narode, koje ta većina zastupa, i koji se bore za svoj narodni obstanak. Ovo priznanje i podpredsjednika carevinskoga vieća i odličnoga člana većine toga vieća nemože ni vlada ni većina omalovažiti ili prezreći.

Nu kolikogod nas je moglo zadovoljiti vjerno crtanje tužnoga stanja Hrvata i Slovenaca u ovoj poli monarhiji, kolikogod smo zahvalni g. zastupniku, što je otvoreno priznao, da pada na vladu i na većinu krivnja, što Hrvati i Slovenci na jugu izpod nesnosnog stanja izližu, to ipak nemožemo prihvatiti njegov savjet ili predlog, da naime zastupnici Hrvata i Slovenaca i nadalje u većini uztraju.

G. zastupnik priznaje, da Hrvati i Slovenci dulje nemogu ovoga stanja podnašati i on priznaje, da bi koli većina toli vlada tomu stanju doskočiti mogle, ali toga ipak nećini ni jedna ni druga; on znade, da smo osobito mi u Primorju i braća Slovenci u Koruskoj u najvećoj pogibelji, da u nejednakoj borbi proti lukavomu, mogućem i nasilnomu protivniku za uvijek podlegnemo; on kaže izrično, da nije bilo Slovincem gore niti pod protivničkim vladom i većinama — pa unatoč tomu nebi mogao odobriti, da naši zastupnici zapuste većinu ili drugini riječmi — on preporuča, da naši zastupnici ostanu i nadalje u toj i takovoj većini te da podupiru i unapried tu i takovu vladu.

Priznajemo rado, da se nerazumijemo u tajne visoke politike, ali toliko znamo i mi, da je svaki luda, koji pruža dragovoljno protivniku ledja i ljeskovaču.

DOPISI.

Iz Istre, koncem kolovoza. (Maestri političanti). — Već je više godina, da poznato čerkalo iz Liburnije bijuje po talijanskim zakutnih listovih proti našem čestitom učiteljstvu, a to ne možda stoga, jer nevrši svoje dužnosti, nego jer nije jošte zatajilo svoga naroda. Dakako, da školske oblasti ne smatraju štednim, uzeti svoje podređeno učiteljstvo u obranu, već puštaju slobodne ruke svim i svakomu,

komu se samo hoće, da ga pred svietom ruži i erui. Naše školske oblasti istom tuda pokazu enerzije i odvažnosti, kada nadju sgodu, da budi za kakvu tricu postupaju disciplinarno proti našem učiteljstvu. Mi smo u svoje vrijeme o tom već više puta pisali. Prisljeni, svračano se opet, ako i nerado, na ovaj predmet. Tomu daje nam povoda dopis iz Voloskoga, tiskan u br. 913. lista «L' Istria» pod gornjim naslovom. Da se istom sadu svračano na ovaj dopis, uzrok je taj, što smo želili, prije nego koju recemo, podučiti se dobro o samoj stvari.

Povod lovranskomu, da rećemo, voloskomu pisaru da opet napada na naše učitelje, dao je otvogođinji «Izvjestaj pučkih škola» občine Kastla. Molimo, tko ima pri ruci taj izvještaj, da nam sliedi, pak će viditi, koliko ima uzroka talijanski dopisnik navuljivati u ovoj stvari na naše vredno učiteljstvo. Napomenut ćemo ovdje one stranice, koje i on spominje u svojem trajavom dopisu. Nego, da već sadu rećemo, taj dopis nema u sebi ništa stvarna ni temeljita, ni dokaza, niti poljibanja, već onakav je, kakvi su svi njegovi dopisi — denuncijacija vriedna samo podle duše.

Na strani 41. rećenoga izvještaja preve je točno opazku, u kojoj se veli o posjetu lovranskoga nadučitelja, gospodina Grosmana, u zametskoj školi.

Da sbljga čini Grosmanov posjet u školi na dječju učitelja članan utisak, to smo čuli sa više strana, te smo u svoje vrijeme o tomu i pisali.

Zar ne čini Grosman svojim posjetom članan utisak, kad ulazi u školu, bez da prije pokuca na vrata, niti dotičnoga učitelja pozdravi pri dolazku i odlasku? Dapače sa učiteljem ne prozbori ni riječi, a sa dječom u hrvatskoj školi razgovara — talijanski. Tužan učitelj jedva velikom mukom natci seljačko diele, da mora pokucati prije nego udje u sobu, da mora dotični stanare lepo pozdraviti, da se mora sa svakim uljudno i ljubezno ponasati, a kad tamo junin delegat radi baš protivno. Ako nije to demoralizovanje školske djece i omalovažavanje učiteljstva, onda mi neznamo, kako bi to okrstili. Mi pozivamo ovom prilikom školske oblasti, da Grosmana poduče, kako se ima ponasati kod školskih posjeta. Nego od školskih oblasti u Voloskom kotaru nemamo se čemu nadati. Tamo su tako trajali odnošaji, da je lovranski nadučitelj čak nadzornik e. kr. kotarskom školskom nadzorniku u Voloskom, — a ovaj nema srca, da mu zube pokaze.

Napried ulovio se dopisnik «L' Istria» pisca «Critica iz kastavske poviesti» tiskanih u istom izvještaju. U oči pada mu str. 72., gdje se sasna stvarno opisuje najnovije bune i smutnje u Kastavčini. Mi nemislimo ovdje braniti gosp. pisca rećenih critica. Branitelj mu je sav dobromisleći puk kastavski, koji se jošte sasna lepo sieća zadnjih buna i smutnja, pak znade vrlo dobro, od kuda se nitiilo i danas se nieli proti vidjenijim kastavskim rodoljubom.

Piskarulo spominje i str. 73. Upalo mu u oči, što je Kastavčina uvijek bila jedna nerazdijeljiva, pak da se tako lahko nemože razdijeliti, kako bi radi njegovi gončini. Pak i sama e. kr. vlada izrekla se u zadnjem zasjedanju istarskoga sabora proti dječim kastavskim obćine. Dakle gosp. pisac nije još valjda zaslužio da se ga vjesa.

Dopisnika talijanske jaslarice ubo je tra u petu kad je čitao str. 85. rećenog izvještaja. Velika li prekrajša po jednoga pučkoga učitelja, kad ući puk, medju kojim živi, kojoj li narodnosti pripada? To mora svaki učitelj, po našem mišljenju, učiti već i školsku mladež. Kad bi bio gosp. pisac rekao, da su Kastavci

Oglas natječaja.

Na temelju odluke obč. odbora i u smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 17. marča 1874: otvara se natječaj na mjesto

liečnika občine Kastav

sa godišnjom plaćom od for. 1000 i for. 500 za paušal konja, ukupno su for. 1500, koje će primati iz občinske blagajne u predplatnih mjesečnih obrocih.

Liečnik će biti dužan liečiti bezplatno siromašne bolesnike i voditi občinsko zdravstveno uredovanje.

Za pohode ne siromašnih bolesnika ustanovljena je taksa kao i za druga občinska poslanstva i dužan je o svom trošku držati obč. liečnički ormar, kojega mu občina besplatno daje.

Službena pogodba biti će sklopljena na tri godine, a poslije od godine do godine uz odriku od tri mjeseca unapried od jedne ili druge strane.

Molbe, obložene poveljom (diplomom) sveobščeg liečništva i svjedočkom, dokazujućom poznavanje hrvatskoga ili slovenskoga jezika, austrijsko drzavljanstvo i drugim svjedočbama, koje bi bile u priloge, imaju biti podnešene podpisano do 20. sept. t. g.

Poblize obavjesti daje podpisato.

Glavarstvo občine

Kastav, dne 29. augusta 1899.

Obč. glavar:

M. Jelušić.

OGLAS.

God 1882. i 1884. izdao je dubrovačkome "Slavinu" I. i II. dio "Ohjačjenja", odlike pjesme pjesnikom Milicaju Strahinica, i to cirilicom. Koliko je tu pjesma zauzela onda čitalački svijet, nije potrebno dalje pojačavati.

Čov je pjesma "Dobrota" "Božanstvena komedija", namijenjena na uče, predike; dopiše nam Dante protiv pjesnika po rječnosti u I. i II. dijelu, a u III. koji ga rita i tehniku je pjesme po Danteu u feru, a stih je narodni deceler.

U svakome dijelu ima od prilike 4000 stihova, a u svu tri preko 12000.

Pjesma se bari s rječju pogleda i objektivno historijom predjajom i sadržajom južnoga slovenskoga naroda, sastavljena od četirju pjesama, i to Slovenara, Hrvata, Srba, i Bugara. U svakom dijelu ima pristup, uzad (I. noć, jer na sec snovi), i još 7 noći. Dlake pristup i 8 noći.

I. dijelu raspravlja se svrtni grijesi i grijesi, u II. manji poruci i urizicije pjesne, a u III. blaženstva i kreposti u uglednicima. Spomenuta tica u pjesmi nijesu samo darcu, nego iz serju vremena; dopiše ima još žirih, ali ih pjesnik sveta u rječnosti, gdje im se već zametnula pjesna.

Ohjad se prvi put ponudi I. i II. dio "Ohjačjenja" u "Slavinu" prije je nekoliko godina. Sud je pjesma pomnjiva tresna dijelom, a i I. i II. dio mnogo napredovali, jer izostaju izmisljeno i unatrag, izpravljeni i izglodani, i već je sazrelo, da se iznese na svijet. Tako će se uglediti mnogim prijateljima knjige, koji odacna navedaju.

Podpisani je preuzeo djelo od savajna pisca i namnio da ga lećitima turo u serjet; a brdo se naša, da će čitalački svijet poduprijeti ovu rjetku pojuru.

Na liječi, augusta mjeseca 1899.

S potpunijem poštovanjem

Tiskarski i litografski zavod Emlija Mohovića.

Uvjeti. Djelo će izdati na svojice svake nedjelje od prilike po jedan. Bit će u svaki oko 30 strofi po 10 vs. sraki. Dlake cijelo zapisi će for. 3 orđe na liječi, a izruv liječe for. 3.60 vs. radi opreme i poštarine. Tho se papir, ako nu je teško see odnu izplatiti, moče u tri roku cijenu namiriti; i to kad primi I. strofi crakovu djela po 1 for. ili 1 for. 20 vs. Uplačuje se punobanbom naputnicom odmah kad se putujuv usjeti ili postanskiim poštećem, kad se primi I. strofi serkvoja dijela.

Brijač

Nikola Alaić

preporuča

svoju brijačnicu

u Puli

na Fran Josipovoj cesti 6

(tik kavane "Miramare")

RAZPIS

natječaja za gospodarske štipeidije.

C. kr. je ministarstvo poljodjelstva dozvolilo odlukom 12 augusta t. g. br. 18012 za školsku godinu 1899-1900.

dvie štipeidije godišnjih 120 for.

za mladiće hrvatske iliti slovenske narodnosti iz Istre, koji hoće, da polaze zemaljsku vinarsko-voćarsku i poljodjelsku školu na Grmu kod Novog Mjesta (u Kranjskoj), t. j. jedan za polaz prvoga, drugi za polaz drugoga tečajeva ovog učnog zavoda.

Dalje je spomenuto ministarstvo dozvolilo

jedan štipeidij

u istom iznosu za jednog mladića slovenske narodnosti iz tržaške okolice za polaz prvog tečaja spomenutog školskog zavoda.

Molitelji za ove štipeidije imaju podnieti svoje molbenice podpisano namjestničtvu do konca mjeseca septembra 1899.

Molbenicam valja dodati:

1. Krstni list (za upis u spomenutu školu treba je dovršenih 16 godina — iznimice samih 15 godina u slučaju osobito čvrstog tjela — te neprekoračene 24 godine);

2. domovnicu;

3. lječničku svjedočbu o dobrom zdravju i tjelesnoj sposobnosti za obavljanje običajnih gospodarskih djela;

4. svjedočbu barem o dovršenoj pučkoj školi sa dobrim uspjehom;

5. svjedočbu o ciepljenju koza;

6. občinsku svjedočbu o dobrom ponašanju, podpisano i od župnika;

7. svjedočbu o imetku i o gospodarskih odnošajih molitelja;

8. Zbog ustupa u spomenutu školu morat će se mladić podvrći prijamnom izpitu u dokazanje svoje pripravnosti za učenje.

Školska godina na Grmu počima 1. novembra 1899.

Od c. kr. namjestništva u Trstu, dne 28. augusta 1899.

RAZPIS

natječaja za gospodarske štipeidije.

C. kr. je ministarstvo poljodjelstva dozvolilo odlukom 12. augusta t. g. br. 18012 za školsku godinu 1899-1900.

dvie štipeidije godišnjih 100 for.

za mladiće hrvatske iliti slovenske narodnosti iz Istre i jedan štipeidij u istom iznosu za mladića slovenske narodnosti iz tržaške okolice, koji hoće, da polaze zemaljsku gospodarstvenu školu u Gorici.

Dalje je spomenuto ministarstvo dozvolilo

jedan štipeidij

u istom iznosu za jednog mladića slovenske narodnosti iz tržaške okolice za polaz prvog tečaja spomenutog školskog zavoda.

Molitelji za ove štipeidije imaju podnieti svoje molbenice podpisano namjestničtvu do konca mjeseca septembra 1899.

Molbenicam valja dodati:

1. Krstni list (za upis u spomenutu školu treba je dovršenih 16 godina — iznimice samih 15 godina u slučaju osobito čvrstog tjela — te neprekoračene 24 godine);

2. domovnicu;

3. lječničku svjedočbu o dobrom zdravju i tjelesnoj sposobnosti za obavljanje običajnih gospodarskih djela;

4. svjedočbu barem o dovršenoj pučkoj školi sa dobrim uspjehom;

5. svjedočbu o ciepljenju koza;

6. občinsku svjedočbu o dobrom ponašanju, podpisano i od župnika;

7. svjedočbu o imetku i o gospodarskih odnošajih molitelja;

8. Zbog ustupa u spomenutu školu morat će se mladić podvrći prijamnom izpitu u dokazanje svoje pripravnosti za učenje.

Školska godina u Gorici počima 8. novembra 1899.

Od c. kr. namjestništva u Trstu, 28. augusta 1899.

F. Pečenko

HOTEL EUROPA

u Puli

preporuča se gg. putnicima.

Mliekarnica braće Znidaršić

na Sišanskoj cesti 9

u Puli

preporuča

svoje dnevno svježe mlieko, koje dobiva od dobropolske mliekarske zadruge.

Prodaje se takodjer domaći sir, svježi maslac, klobase, salam, pivo u bocah itd.

G. Piccoli,

dvorski dobavljač

Njeg. Svet. pape Lava XII., ljeikarničar "pri angelju" u Ljubljani na Dunajski cesti.

Željezno vino.

Kemične analize odličnih strukovnjakah, koji su u Željeznom vinu ljeikarničara Piccolija u Ljubljani uvek potvrđili navedeno mnoštvo željeza, jesu najboljim dokazom te pružaju najveće jamstvo za njegovo djelovanje. — Ovo vino je dobro za slabokrvne, nerazvone te za osobe obiljene usilid bolesni, za bleda i bolježljivu djecu.

Ciena staklenki od pol litra i for. — Posuđbe se razaslije hretom pošte, poštarinu plaćaju naručitelji sami.

Filijalka c. kr. priv. austri. kreditnoga zavoda

za trgovinu i obrt u Trstu.

Novci za uplaćivanja.

U vrijednostnih papirih na 4-dnevni odkaz 2 1/2 % 30- 3 1/2 %

U Napoleonih na 30-dnevni odkaz 2 % 3-mjesečni 2 1/2 % 6- 2 1/2 %

Na pisma, koja se moraju izplatiti u sadanjih papirih austrijske vrijednosti, stupaju u kripnost nove takse u smislu dotičnih objava.

Okružni odjel.

U vrijednostnih papirih 2 % na svaku svotu. — U Napoleonih bez kamata.

Doznačnice

na Beč, Prag, Peštu, Brno, Lavov, Tropavu, Rieku, kao takodjer za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradac, Sibinj, Inomost, Cjelovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Sazj i Solnograd bez troška.

Kupnja i prodaja

vrijednostih, diviza, kao takodjer unovčenje kuponah protiv odbitku 1 % provizije. Inkaso svojih vrsti po najumjerenijim uvjeti.

Predumjovi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente u Londonu, Parizu, Berlinu ili u drugih gradovih, provizija po jako umjerenih uvjetih. — Kreditna pisma na kojodj grad.

Uložci u pohranu.

Primaju se u pohranu vrednostni papiri, zlatni ili srebrni novac, inozemski novac itd. — Po pogodbi. Naša blagajna izplačuje doznačnice talijanske, narodne banke u talji, frankih ili nako po dnevnom tečaju.

Odujetnik

Dr. Mate Pretner

u Trstu

ima svoju pisarnu počamši od 25. augusta t. g. u ulici Cassa di Risparmio br. 7 II. pod